

Preek over 2 Petrus 3

- Schildwolde, 30 augustus 2015
- Kees van Dusseldorp

Liturgie:

Ps.23:1

Votum en groet

Ld.314:1,3

Wetslezing

Ps.7:4,5,7

Gebed

Lezen: 2 Pet. 3

Luk.12:35-48

Ps.90:3,7

Preek 2 Petr.3:13

Opw.672

Gebed

Collecte

Gz.139:5,6

Zegen

Gemeente van Jezus Christus,

Ga je mee? Nog één keer gaan we op bezoek bij de oude apostel. Al een aantal keer hebben hem ontmoet en naar hem geluisterd. Die vitale, oude broeder. Een leven vol ervaring met Jezus Christus. Hij heeft hem gekend, gesproken, gehoord en omhelsd. Een leven vol geloofservaring. Hij leeft van Gods genade. Hij gaf zich compleet aan zijn roeping: Hij was de leider van de apostelen van Jezus Christus. Met elkaar bewaarden en vertelden zij het goede nieuws van vergeving en bevrijding. En voor Petrus betekende dat vooral dat hij aan iedereen vertelde van de feestelijke wederkomst van Jezus Christus.

Nog één keer gaan we op bezoek bij de oude apostel. In zijn tweede brief ontmoeten we hem bij de poort van de eeuwigheid. Hij staat zelf voor de deur. Hij weet dat zijn laatste uur geslagen is. Maar hij krijgt de gelegenheid om afscheid te nemen. Wat een zegen, als een mens die gelegenheid krijgt! En dan een getuige wordt van Jezus Christus. Dat is niet alleen een grote troost voor wie achterblijft, maar het levert ook wijsheid op over het leven. Petrus neemt afscheid met deze brief, geschreven aan al zijn broeders en zusters.

Nog één keer gaan we op bezoek bij de oude apostel. Op deze vijfde zondag waarin we zijn laatste woorden op ons laten inwerken. Ik moet zeggen, ik vond het zelf een verrijkende, maar ook confronterende serie. Omdat Petrus met grote intensiteit ons bepaalt bij de belangrijkste zaken. Boven de preken had ik als titel: kostbaar geloof, vruchtbaar geloof, krachtig geloof, serieus geloof. Daarbij gaat het niet zozeer om óns geloof, geloven als werkwoord. Het gaat om de inhoud van het geloof: geloof richt zich op onze Heer en Redder Jezus Christus. Geloof geeft ons besef van wie God is. In Hem ligt dat kostbare, dat vruchtbare, dat krachtige, dat serieuze. Maar God is God. Wij krijgen Hem niet ingepast in onze kaders, niet ingepast in onze gevoelens, niet ingepast in onze gewoonten. Geloof wat zich luisterend op die God richt, wordt verwachtend geloof. Dat is de titel boven deze laatste preek uit 2 Petrus. Wie zich voor God laat plaatsnemen, krijgt een verwachtend geloof.

**

Als je voor God geplaatst wordt – en dat is wat Petrus in zijn brief voortdurend doet – dan werkt dat niet alleen maar bevestigend van wat je allang weet. Dat is niet alleen maar in lijn met jouw gevoelens, jouw overtuigingen, jouw tradities en jouw levenspraktijk. Integendeel. Als je voor God geplaatst wordt, dan word je ontmaskerd als een mens die een vat vol slechte begeerten is. Als een mens, die zichzelf vastdraait in een wereld vol verdorvenheid. Als een mens, die liefst niet nadenkt over zichzelf, over God, over de toekomst. Maar ook als een mens, die in Jezus Christus, maar dan ook alleen in Jezus Christus, gered wordt en toekomst krijgt. Als een mens, die door Gods genade in liefde wordt geroepen om binnen te gaan in het eeuwig koninkrijk.

Petrus plaatst ons voor God. Je kunt je daaraan onttrekken door niet te luisteren en je hart op slot te houden. Je kunt je ervan afmaken, door snel te vluchten naar bijbelteksten die je beter uitkomen. Je kunt de woorden over God onschadelijk maken, door het in te passen in jouw theorieën of door het te isoleren van jouw leventje. Je kunt afstand nemen door kritisch de preken te beoordelen die je hoort: de preken zijn te zwaar, de preken zijn te licht, de preken zijn te ingewikkeld, de preken gaan niet diep genoeg. Het kan allemaal waar zijn, maar hoe laat je dan jezelf voor God plaatsen? Natuurlijk: de kerk

heeft kritiek nodig. Ook predikanten hebben kritiek nodig. Maar God zoekt allereerst mensen die gehoor geven aan zijn beloften en bevelen.

**

Ook in het slothoofdstuk schuwt Petrus de grote vragen niet. Als ik het goed begrijp, dan staan er twee vragen centraal: Hoe zit het met Gods handelen in de wereld? En wat betekent dit voor mij?

Ik denk dat dit heel herkenbare en belangrijke vragen zijn. Laat ik dat proberen duidelijk te maken. De eerste vraag: Hoe zit het met Gods handelen in de wereld. Petrus noemt spotters die sarcastisch vragen: 'Waar blijft God nu? Hij had toch beloofd om te komen? Er is nog niets in de wereld veranderd.' Waar blijft God nu? Daaronder ligt de suggestieve vraag: 'Is Hij er eigenlijk wel? Waarom merk ik daar dan niets van? Ik geloof jou niet. Met je bewering dat God weet wat ik doe, dat God een einde maakt aan het onrecht, dat God de gelovigen echt verder helpt. Ik zie er niets van. Geloof maakt geen verschil.'

Als ik het zo zeg, klinkt het als een supermoderne vraag. Dat is het ook. Meer dan ooit klinkt immers het atheïstisch geluid in onze samenleving. 'Ik durf zelf te denken. Ik geloof in het leven vóór de dood.' Meer dan vroeger vinden jongeren het lastig. En ook ouderen. Is er bewijs voor Gods bestaan? Kan iemand aantonen dat God actief is? Wat kun je eigenlijk verwachten van zijn nabijheid? Zo wordt die vraag heel persoonlijk. Als je ziet hoeveel mensen niet geloven in Christus, maar daar ook geen last van lijken te hebben. Als je zelf in de moeite zit en niet merkt dat je gebeden effect hebben. Als ziek bent en het gevoel hebt dat God zijn belofte om voor je te zorgen niet invult. Petrus stelt een grote vraag, die niet alleen een serieus verwijt is van spotters, maar vaak ook een lastige aanvechting voor gelovigen.

Die tweede vraag is niet minder actueel: wat betekent dit voor mij? Al die grote verhalen in de kerk, die bijzondere geschiedenis die in de Bijbel beschreven is, wat zegt het mij, wat heb ik eraan, wat levert het praktisch op? Soms hoor je wel eens dat je zulke vragen niet zou mogen stellen. Dat is niet waar: vragen mag je altijd stellen, zeker als dat vragen zijn, die je bezig houden. En je hoeft je niet tevreden te stellen met antwoorden waar je niets mee kunt. Ook al krijgen niet al onze vragen een antwoord. Soms hoor je dat zo'n vraag: wat heb ik eraan, heel egoïstisch zou zijn. Misschien is dat wel zo, maar toch gaat Petrus erop in. God is meer geïnteresseerd in je daden, dan in je woorden.

Goed, twee belangrijke vragen: Hoe zit het met Gods handelen in de wereld? En wat betekent dat voor mij? Op die beide vragen gaat Petrus in. Om aan het eind van zijn diensttijd op aarde nog eenmaal de hoofdlijn te trekken. Laten we luisteren naar zijn woorden. En we zullen groeien in verwachtend geloof.

**

Petrus schrijft: ik wil jullie tot een helder inzicht brengen. Of, anders gezegd: ik wil jullie gezond verstand graag wakker houden. Dit trof mij toen ik het las. Meestal wordt geloven tegenover gezond verstand gezet. Of je gelooft in iets, of je denkt zelf na. En je moet niet teveel nadenken bij wat je gelooft, want dat begrijp je toch niet. Petrus zegt: kom op, blij nuchter, hou je verstand erbij en prik door al die verhalen heen. Laat je geen onzin

verkopen. De mensen roepen maar iets, zonder geïnformeerd te zijn. Altijd al een risico voor veel mensen. Om iets te vinden en te zeggen, zonder te weten waar het over gaat. En ze vinden het niet leuk als je erop wijst, dat het een beetje anders ligt dan ze dachten.

Petrus zegt: wie Gods Woord raadpleegt, die krijgt pas een helder inzicht. Die komt erachter dat het niet klopt, dat God nooit zou ingrijpen. Die ontdekt dat het helemaal niet vreemd is, dat je in sommige perioden weinig van God merkt. De Bijbel leert ons een stuk nuchterheid. Als je tenminste luisteren wil naar de verkondiging van wat profeten en apostelen namens de Heer hebben doorgegeven.

Tegenover de spot dat God er niet lijkt te zijn, wijst Petrus op de geschiedenis. Heeft God door zijn Woord de wereld niet geschapen uit water en door middel van water? En heeft God niet – door zijn Woord in te trekken – de wereld eens laten overspoelen door dat water? Het klinkt wel bijzonder: er is vroeger al eens een hemel en een aarde geweest. En er zijn maar acht overlevenden zijn ontsnapt aan dat oordeel en uit die oude wereld zijn gekomen. Dat zegt iets over de kracht van Gods Woord. En ook over de realiteit van Gods ingrijpen. Op dezelfde manier, schrijft Petrus, worden de huidige hemel en aarde bewaard voor de dag van het oordeel.

Petrus geeft daar een afschrikwekkende beschrijving van. Hemel en aarde zullen vergaan met vuur en lawaai. Dat is het resultaat van het onrecht en de goddeloosheid van de mensen. Het resultaat van menselijk handelen is geen nieuw paradijs. Maar de ontbinding van hemel en aarde. Als het vuur van Gods gericht over deze wereld gaat, blijft er weinig over. Zo maakt God ruimte voor de derde wereld: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Gelukkig zullen er dan meer dan acht overlevenden zijn. Naar Gods belofte. Gelukkig ben je, wanneer je dan bij de rechtvaardigen hoort. En van de vernietiging wordt gered. Door je Redder Jezus Christus. Tot nu toe bewaart God de schepping nog voor deze dag. Het is dus niet de vraag: Waarom doet God niets? Is Hij er wel? Petrus draait het om: 'Denk even na: als God niets zou doen, zou deze wereld niet eens meer bestaan. Als God er niet zou zijn, was de wereld allang vergaan. Wees blij met zijn geduld. Met zijn Woord. En met zijn beloften.'

Dat is inderdaad een andere manier van denken. Een beetje plat gezegd: Deze wereld bestaat alleen nog maar, omdat God de stekker er nog uittrekt. En dan niet alleen omdat God de bron van alle leven is. Er is er zonder God geen leven mogelijk is. Maar ook omdat Gods genade en geduld zo groot zijn, dat Hij de wereld nog niet laat vastdraaien in haar slechtheid.

Als je zo naar het nieuws kijkt, dan geeft dat een ander gevoel. Dan ben je wel verbijsterd, maar niet verbaasd over onrecht, machtsmisbruik en egoïsme. Verbijsterd om het lijden dat het veroorzaakt, het verdriet en de pijn die mensen meemaken. Laat die verbijstering doorwerken in protest tegen het kwaad en je inzet voor een ander! Maar wees niet verbaasd, omdat in de Bijbel duidelijk wordt hoe slecht de mensheid is en hoezeer deze wereld daardoor onherstelbaar is aangetast. Haar dagen zijn geteld. Petrus noemt dat 'met gezond verstand naar de wereld kijken'. Dat is het heldere inzicht dat hij graag wil overbrengen. Dat bewaart voor wanhoop en voor vertwijfeling. Dat deze wereld nog bestaat, is al een bewijs van Gods Woord en Gods betrokkenheid.

**

‘Maar’, zegt Petrus, ‘dan moet je wel beseffen dat God God is. Hij is anders dan wij. Wij hebben ons besef van tijd, van jaren en eeuwen, van ontwikkelingen en processen. Wij zeggen: Tien jaar wachten op een belofte vinden wij een lange tijd. Honderd jaar, dat maken we niet mee. Maar bij God tikt de klok heel anders dan bij mensen. Hij is eeuwig, zonder begin of einde. Waar wij ongeduldig worden, heeft God alle tijd. Waar voor ons duizend jaar niet te overzien is, is het voor God niet meer dan een dag. En andersom is het ook waar. Waar wij denken, ach het was maar één dagje, het was maar een klein uurtje, het was maar een moment, daar gebeurt voor God alles.

‘God is God’, zegt Petrus. Dat vind ik toch wel de doorgaande lijn in zijn afscheidsbrief. Het geeft iets van de hoogspanning aan, waarmee de oude apostel nog één keer zijn boodschap onder woorden brengt. God is God. Je kent hem in zijn liefde en zijn goedheid doordat je Jezus Christus kent. Maar Hij blijft God. Die het onrecht haat en goddeloosheid zal straffen. Die een slechte wereld gaat oprollen om een nieuwe wereld uit te rollen. Maar die ervoor gekozen heeft om daar nog even mee te wachten.

**

Hij wacht er nog even mee. Volgens Petrus is dat niet omdat er nog niet voldoende kwaad en ellende in de wereld is. Dat is er wel. Sommigen merken dat directer en persoonlijker dan anderen. Maar dat God nog wacht is een teken van zijn genade. Wachten de mensen tot God iets doet? God wacht op de mensen, tot zij zich laten redden. Zijn geduld biedt een alternatief voor de ondergang, namelijk bekering. Daar geeft God nog gelegenheid voor.

Mag ik erop wijzen, dat Petrus schrijft over Gods geduld voor ‘u’. Hij spreekt in eerste instantie de gemeente aan. Juist de mensen die Gods belofte kennen, wil God niet verloren laten gaan. Zij worden opgeroepen om zich bijtijds te bekeren. Misschien vind je dat vreemd. De gemeente bestaat toch uit gelovigen? Petrus schreef toch aan de rechtvaardigen die een kostbaar geloof hadden? Ja, en toch maakt hij hier het punt dat ook de leden van de gemeente bijtijds tot inkeer moeten komen. Het horen bij de gemeente kan niet in plaats komen van bekering. Het horen en kennen van Gods Woord is niet je redding. Maar het je toewenden naar Jezus Christus en het richten van je leven op zijn geboden. Dat is een blijvende noodzaak. Daarom houdt God de wereld nog in stand. Hij wil nog zovelen redden. Te beginnen met hen die in zijn verbond geboren zijn.

Dat geldt natuurlijk niet alleen voor kerkleden. Maar voor alle mensen. Er is nog een tijd van bekering en redding. Kan dat je motiveren om er ook over te spreken met anderen? Het besef dat God nog geduld heeft, maar dat dat geduld niet eindeloos is? Om een andere uitgang te wijzen die redt van het bederf. De weg van Gods genade en de liefde van Jezus Christus.

**

Komen zal het, die dag van de Heer. Op een onverwacht en voor velen ongelegen moment. Dan wordt het huis gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw. Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, waar gerechtigheid woont.

Gemeente, een wereld waar gerechtigheid woont. Wat een wonder! Is dat niet precies waar het in onze wereld op grote schaal aan ontbreekt? Gerechtigheid. Het is er niet. Er is in deze wereld geen gerechtigheid tussen mannen en vrouwen, tussen sterken en zwakken, tussen rijken en armen, tussen blanken en zwarten, tussen autochtonen en allochtonen, tussen managers en arbeiders. Soms zie je er wel iets van. In de gemeente van Christus mag je het extra verwachten. Gelijkwaardigheid tussen mensen. Bestrafing van onrecht. Dienstbaarheid en zorgvuldigheid. We laten het bijvoorbeeld zien met het avondmaal, als we samen eten van één brood, wie we ook zijn en waarin we naar elkaar ook tekort geschoten zijn. Maar ik moet ook hier zeggen: het is vaak nog zo'n klein moment. En zelfs dan zijn er mensen die zich niet geaccepteerd voelen. En blijven we vast zitten in onrechtvaardige patronen. Wat kun je verlangen naar een wereld waar gerechtigheid woont. Die wereld komt! Niet het oordeel is het einde, maar de nieuwe wereld.

Wat betekent dat voor mij? Kort door de bocht geformuleerd: zorg dat je erbij bent. Als je verwachting gericht is op de nieuwe wereld, zorg dan dat je in vrede met de Heer leeft. Want Hij heeft de toekomst in handen! Als je weet hoe zwaar God tilt aan ongerechtigheid, zorg dan dat je nu en hier al leeft volgens zijn recht en regels. En zet je in voor gerechtigheid tussen mensen. Als je beseft dat alleen door Jezus Christus redding is uit de wereldbrand die komt, kruip dan dicht naar Hem toe. Of, zoals Petrus zegt: 'groeï in de genade en de kennis van onze Heer en Redder Jezus Christus.'

'Span je in', schrijft Petrus, 'om heilig en onberispelijk te leven, in vrede met de Heer.' Hij verwijst naar die andere apostel Paulus. 'Wat Paulus schrijft, is soms best ingewikkeld en het wordt door velen uit zijn verband gerukt. Maar in al zijn brieven schrijft hij over de noodzaak om heilig te leven, om christelijk om te gaan met jezelf, met de ander en met de wereld. En hij maakt ook duidelijk waarom een mens sterk gemotiveerd zou moeten zijn om God en de naaste lief te hebben.'

**

We zijn nog één keer op bezoek geweest bij de oude apostel Petrus, de belangrijkste vrouweling van Jezus. Petrus gaat in op grote vragen. Die alles te maken hebben met ons kleine leventje. Hij plaatst ons in zijn brief voor God. Voor de God, die niet dwingt, maar roept. Voor de God die niet verplicht, maar belooft. Maar ook voor de God die zijn hart niet toesluit voor het kwaad, maar op het punt staat zijn vonnis uit te voeren. Petrus plaatst ons voor de God die nog met het oordeel wacht, zodat u, jij en ik en zoveel anderen niet verloren gaan. Laat je redden door Jezus Christus! Zoek zijn genade, accepteer zijn liefde! Laat je aanspreken door zijn woorden! Laat je niet afleiden door verleidingen en verzoeking, maar laat je leiden door zijn Geest! Zo wordt je geloof een verwachtend en actief geloof. Want Hij is je Heer en Redder. Hem komt toe alle eer, nu en in eeuwigheid.

Amen